ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II Warszawa, dnia 9 czerwca 1938 r. Nr 31

TREŚĆ:

79.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 maja 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 19 lutego 1938 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów przemysłu białoskórniczego na obszarze miasta stoł. Warszawy.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Warszawie w dniu 19 lutego 1938 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów przemysłu białoskórniczego na obszarze miasta stoł. Warszawy.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 6 kwietnia 1938 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 22, poz. 50).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram Kościałkowski*

80.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 maja 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów będzińskiego i olkuskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 16 kwietnia 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatów będzińskiego i olkuskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Sosnowcu w dniu 16 kwietnia 1937 r.

a) po stronie pracodawców przez następujących przedsiębiorców: Eugeniusza Supernaka, Andrzeja Czerwika, Romana Gancka, Michała Mazgaya, Stefana Kulawika, Franciszka Podrazego, Jana Górskiego, Stefana Zielińskiego, Kazimierza Pękalskiego, Emila Cylkiego, Bronisława Lufta, Józefa Trojanowskiego, Eugeniusza Supernaka, Wojciecha Będzię, Jana Srokę, Stanisława Krynickiego, Ignacego Szostka, Hieronima Dobisa, Mieczysława Kocińskiego, Jakuba Lubelskiego, inż. Leona Karpa, inż. W. Piotrowskiego, Stanisława Sielańczyka, Jana Bednarka, Józefa Wytwickiego, Wiktora Sitkę i Walentego Sedę oraz Cech Murarzy i Cieśli w Będzinie, Cech Murarzy i Cieśli w Sosnowcu, Zarząd Miejski Dąbrowy Górniczej, Zarząd Miejski Będzina i Zarząd Miejski Sosnowca,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Związek

Czeladzi Rzemieślniczej Chrześcij. Zagłębia Dąbrowskiego i Związek Zawodowy Robotników Budowlanych, Ceramicznych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. Z.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 23. Obwodu (Sosnowiec, ul. Śnieżna Nr 1) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*
Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 23.V. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 6 maja 1938 r. na konferencji w Inspektoracie Pracy 23 Obwodu w Sosnowcu pod przewodnictwem inspektora pracy *inż. H. Rosena* w sprawie skorygowania układu zbiorowego pracy dla przemysłu budowlanego z dnia 16 kwietnia 1937 r., w obecności następujących uczestników układu:

z ramienia pracodawców:

pp. Eugeniusza Supernaka, Andrzeja Czerwika, Romana Gancka, Michała Mazgaya, Stefana Kulawika, Franciszka Podrazego, Jana Górskiego, Stefana Zielińskiego, Kazimierza Pękalskiego, Emila Cylkiego, Bronisława Lufta, Józefa Trojanowskiego, Eugeniusza Supernaka, Wojciecha Będzi, Jana Sroki, Stanisława Krynickiego, Ignacego Szostka, Hieronima Dobisa, Mieczysława Kocińskiego, Jakuba Lubelskiego, inż. Leona Karpa, inż. W. Piotrowskiego, Stanisława Sielańczyka, Jana Bednarka, Józefa Wytwickiego, Wiktora Sitki, Walentego Sedy oraz Cechów Murarzy i Cieśli w Będzinie i Sosnowcu w osobach: *Józefa Kutermaty, Franciszka Weleżyńskiego, Grzegorza Wieczorka, Jana Bednarka* i Zarządów Miejskich Dąbrowy-Górniczej, Będzina i Sosnowca w osobach *Zygmunta Kurygi, Wiktora Firka i Henryka Wyżyńskiego,*

z ramienia pracowników:

Centralnego Związku Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceram. i Pokrewnych Zawodów w osobie *Stanisława Kowalczyka*, Związku Czeladzi Rzemieślniczej Chrześcij. Zagłębia Dąbrowskiego w osobach *J. Grabskiego* i *St. Kurowskiego* oraz Związku Zaw. Robotników Budowl., Ceram. i Pokr. Zaw. Z. Z. Z. w osobie *Franciszka Litworni* —

ustalono co następuje:

Układ zbiorowy pracy z dnia 16 kwietnia 1937 r. otrzymuje następujące brzmienie:

§ 1.

Układ niniejszy dotyczy przedsiębiorców i podprzedsiębiorców, prowadzących roboty budowlane, ziemne, murarskie, ciesielskie, betonowe itp. na obszarze powiatów będzińskiego i olkuskiego — z jednej strony, oraz zatrudnionych przez nich pracowników — z drugiej strony.

§ 2.

Ustala się następujące płace:

dla murarza I kat. za 1 godz. pracy	1.10	zł
„ „ II „ „ „ „	1.00	„
„ cieśli I „ „ „ „	1.00	„
„ „ II „ „ „ „	0.90	„
„ koźlarza, który wynosi 33 cegły	0.70—0.75	„
„ gracarza, który wynosi wapna dla 8 murarzy . .	0.70	„
„ innych wykwalifikowanych robotników za 1 godz.	0.65	„
„ robotników niewykwalifikowanych za 1 godz. . .	0.55	„
„ kobiet i młodocianych za 1 godz.	0.40	„
„ stróży za 12 godz. dyżur.	4.00	„.

§ 3.

Praca akordowa jest dopuszczalna, a zarobek przy akordzie musi wynosić o 25% więcej od stawki godzinowej.

§ 4.

Przy wykonywaniu robót białych, a mianowicie wielkopiecowych i innych, wymagających specjalności oraz odbywających

się przy wysokiej temperaturze, a następnie przy wyprawach szlachetnych i robotach ciągnionych dolicza się do stawek godzinowych 25%.

§ 5.

Robotnicy zatrudnieni przy robotach mokrych, jak wykopach, regulacji rzek itp. otrzymują dodatek do ustalonych stawek godzinowych w wysokości 10%.

§ 6.

Przedsiębiorcy zatrudniający robotników obowiązani są dostarczyć narzędzi pracy, jak łopaty, kilofy i taczki.

§ 7.

Na każdej robocie budowlanej winien znajdować się delegat robotniczy, zgłoszony przez organizację zawodową, zawierającą niniejszy układ. Delegat będzie honorowany przez pracodawcę. W razie potrzeby przedstawiciel związku ma prawo wstępu na budowę za zezwoleniem pracodawcy.

§ 8.

Przy zatrudnieniu zarówno rzemieślników jak i robotników winni być brani pod uwagę przede wszystkim miejscowi bezrobotni.

§ 9.

Wypłaty zarobków odbywać się będą co 2 tygodnie, a w razie możności udzielane będą tygodniowe zaliczki. Robotnikom winny być wydawane książeczki obrachunkowe.

§ 10.

Umowy indywidualne mniej korzystne od niniejszego układu są nieważne.

§ 11.

Na każdej budowie (robocie), zatrudniającej od 10 ludzi w zwyż, musi być przeznaczona ubikacja zabezpieczona od kradzieży na przebieralnię i narzędzia pracy.

§ 12.

Układ niniejszy obowiązywać będzie obydwie strony od dnia 1 kwietnia 1937 r. do dnia 1 lutego 1938 r. O ile żadna ze stron nie zapowie wygaśnięcia układu na jeden miesiąc naprzód przed upływem terminu, układ niniejszy przedłuża się na rok następny, tj. do dnia 1 lutego 1939 r.

Pracodawcy:

w imieniu własnym:

(—) *Eugeniusz Supernak*
(—) *Andrzej Czerwik*
(—) *Roman Gancek*
(—) *Michał Mazgay*
(—) *Stefan Kulawik*
(—) *Franciszek Podrazy*
(—) *Jan Górski*
(—) *Stefan Zieliński*
(—) *Kazimierz Pękalski*
(—) *Emil Cylkie*
(—) *Bronisław Luft*
(—) *Józef Trojanowski*
(—) *Eugeniusz Supernak*
(—) *Wojciech Będzia*
(—) *Jan Sroka*
(—) *Stanisław Krynicki*
(—) *Ignacy Szostek*
(—) *Hieronim Dobis*
(—) *Mieczysław Kociński*
(—) *Jakub Lubelski*
(—) *inż. Leon Karp*
(—) *inż. W. Piotrowski*
(—) *Stanisław Sielańczyk*
(—) *Jan Bednarek*
(—) *Józef Wytwicki*
(—) *Wiktor Sitko*
(—) *Walenty Seda*

Za Cechy Murarzy i Cieśli w Będzinie i Sosnowcu:

(—) *Józef Kutermata*
(—) *Franciszek Weleżyński*
(—) *Grzegorz Wieczorek*
(—) *Jan Bednarek*

Za Zarządy Miejskie Dąbrowy Górniczej, Będzina i Sosnowca:

(—) *Zygmunt Kuryga*
(—) *Wiktor Firek*
(—) *Henryk Wyżyński*

Pracownicy:

Za Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce:

(—) *Stanisław Kowalczyk*

Za Związek Czeladzi Rzemieślniczej Chrześcij. Zagłębia Dąbrowskiego:

(— *J. Grabski* (—) *St. Kurowski*

Za Związek Zawodowy Robotników Budowlanych, Ceramicznych i Pokr. Zaw. Z. Z. Z.:

(—) *Franciszek Litwornia*

Rejestruję. 7 maja 1938 r.
Nr rej. I/11-2-8.

(—) *inż. H. Rosen*
inspektor pracy 23 obwodu

81.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 maja 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Poznania i okolicy układowi zbiorowemu pracy z dnia 8 marca 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce i Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze miasta Poznania i miejscowości Malta, Starołęka, Luboń, Żabikowo, Kobylepole, Chartowo, Żegrze, Ławica, Fabianowo, Kotowo, Naramowice, Golęczewo, Piątkowo, Świerczewo, Morasko, Strzeszyn, Junikowo, Minikowo i Antoninek układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Pznaniu w dniu 8 marca 1938 r.

a) po stronie pracodawców przez Okręgowy Związek Pracodawców stowarzyszenie zarejestrowane w Poznaniu, Związek Pracodawców w przemyśle budowlanym na Wielkopolskę, Cech Mistrzów Murarskich i Ciesielskich „Strzecha" w Poznaniu, Cech Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Poznaniu,

b) po stronie pracowniczej przez Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Poznaniu, Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P., Kier. w Poznaniu, Związek Czeladzi i Podmistrzów Murarskich w Poznaniu i Związek Cechu Czeladzi Ciesielskiej na Wielkopolskę w Poznaniu.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego Nr 35/37) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 25.V. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

Pomiędzy:

a) grupą przemysłu budowlanego Okręgowego Związku Pracodawców, stowarzyszenia zarejestrowanego w Poznaniu,

b) Związkiem Pracodawców w przemyśle budowlanym na Wielkopolskę T. z. w Poznaniu,

c) Cechem Mistrzów Murarskich i Ciesielskich „Strzecha" w Poznaniu,

d) Cechem Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Poznaniu — z jednej strony,

a związkami zawodowymi pracowników, mianowicie:

a) Centralnym Związkiem Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokr. Zaw. w Polsce, Sekretariat Okręgowy w Poznaniu,
b) Związkiem Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. Kier. w Poznaniu,
c) Związkiem Czeladzi i Podmistrzów Murarskich w Poznaniu,
d) Związkiem Cechu Czeladzi Ciesielskiej na Wlkp. w Poznaniu — z drugiej strony,

zawarto następujący układ zbiorowy pracy, normujący warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym.

Obszar mocy wiążącej układu.

§ 1.

Układ niniejszy obejmuje prace budowlane wykonywane w Poznaniu i w miejscowościach: Malta, Starołęka, Luboń, Żabikowo, Kobylepole, Chartowo, Żegrze, Ławica, Fabianowo, Kotowo, Naramowice, Golęczewo, Piątkowo, Świerczewo, Morasko, Strzeszyn, Junikowo, Minikowo i Antoninek.

Płace godzinne i kategorie pracowników.

§ 2.

Od dnia 1 kwietnia 1938 r. obowiązują następujące stawki płac godzinnych:

1) Podmistrz — 25% — 45% ponad stawkę rzemieślnika.
2) Posterunkowy . . . . 1.10 zł
3) Murarz i cieśla . . . . 1.04 „
4) Robotnik wykwalifikowany przy pracach żelbetowych . . . . 0.80 „
5) Robotnik zwyczajny przy noszeniu cegły i wapna . . . . 0.80 „
6) Robotn. zwycz. przy pracach naziemnych i podziemn. . . . . 0.64 „
7) Robotnik zwycz. od 18 — 21 lat . . . . . 0.53 „
8) Robotnik do 18 lat . . . . 0.32 „

Wynagrodzenie należy się pracownikowi za godziny rzeczywiście przepracowane.

§ 3.

Prace ustalone dla murarzy i cieśli stosuje się również do prac murarskich i ciesielskich przy robotach ziemnych i żelbetowych.

Praca akordowa.

§ 4.

Strony zawierające niniejszy układ zbiorowy pracy nie wykluczają pracy akordowej z wyłączeniem ścian kapitalnych wykonanych z cegieł. Tam, gdzie prace akordowe są wykonywane, zawiera się taryfę akordową. Przy akordzie gwarantuje się płacę godzinną z dodatkiem 10%. Niewyrobienie akordu, ustalonego z danym zespołem pracowników, jest ważnym powodem do rozwiązania umowy o pracę w najbliższą sobotę.

Robotnicy inwalidzi.

§ 5.

Płace robotników, których wydajność pracy wskutek inwalidztwa lub podeszłego wieku (ponad 65 lat) nie dosięga przeciętnego poziomu, mogą być niższe niż przewidziane niniejszym układem. W tych przypadkach ustalenie płacy winno nastąpić w pierwszym tygodniu pracy.

Wypłata zarobków.

§ 6.

Wypłata zarobków odbywa się co tydzień bezpośrednio po ukończeniu pracy we środę, w miejscu wykonywania pracy, przy czym okres obrachunkowy obejmuje czas od poniedziałku do soboty włącznie.

Jeżeli rozwiązanie umowy o pracę następuje z woli pracodawcy, pracownik otrzymuje wypłatę przy zwolnieniu.

Przerwy w pracy.

§ 7.

Jeżeli przerwa w pracy powstaje nie z przyczyny pracodawcy lub jest spowodowana warunkami atmosferycznymi, pracownik nie ma prawa za czas przerwy żądać zapłaty.

Jeżeli brak materiału lub przeszkoda w ruchu powstały przed rozpoczęciem pracy, a pracownik do pracy już się stawił, należy się pracownikowi wynagrodzenie w wysokości dwugodzinnego zarobku.

Pracodawca jest obowiązany dać możność odrobienia straconego czasu pracy omówionego w poprzednich ustępach.

Czas pracy.

§ 8.

Uwzględniając warunki atmosferyczne pór roku, ustanawia się następujący porządek czasu i przerw w pracy:

Okres:	Rozp. i koniec pracy	Przerwy:	
		Śniadanie	Obiad
od 1.III do 15.XI	od 7 do 16.30	od 9.30 do 10	od 12 do 13
od 16.XI do 28.II	od 7.30 do 16		od 12 do 12.30
W soboty czas pracy trwa:			
od 1.III do 15.XI	od 7 do 13		
od 16.XI do 28.II	od 7.30 do 13.30		

Przepisy porządkowe.

§ 9.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników odbywa się w sposób przewidziany w odpowiednich ustawach i rozporządzeniach.

§ 10.

Do pracy przyjmuje się robotników miejscowych, zapośredniczonych przez Wydział Pośrednictwa Pracy Woj. Biura Funduszu Pracy.

§ 11.

Wszyscy pracownicy budowlani są zobowiązani polecone im prace wykonywać sumiennie i według przyjętych zwyczajów.

§ 12.

Wykonywanie pracy dla osób trzecich, w poza układem przepisanym czasie pracy, jest pracownikom stanowczo wzbronione.

Niestosowanie się do tego przepisu pociąga za sobą natychmiastowe zwolnienie z pracy bez wypowiedzenia.

§ 13.

Przynależność pracownika do organizacji zawodowej nie może być powodem do robienia mu trudności przy przyjęciu do pracy lub powodem do zwolnienia z pracy.

§ 14.

W godzinach pracy są bezwzględnie zakazane wszelkie czynności, nie wchodzące w zakres wykonywanej pracy. Na każdej większej budowli wyznacza się robotnika, który na pół godziny przed przerwą obiadową załatwia zakup żywności.

§ 15.

Przy zwolnieniu z pracy wolno murarzom w czasie 1/4 godziny, a cieślom w czasie 1/2 godziny przed ukończeniem, oczyścić lub wyostrzyć swoje narzędzia.

§ 16.

Strony niniejszego układu mogą zawierać osobne układy zbiorowe pracy bądź to z innymi organizacjami lub instytucjami, bądź z poszczególnymi pracodawcami i pracownikami jedynie na warunkach zgodnych z niniejszym układem.

§ 17.

Strony zobowiązują się roztoczyć swą pieczę nad przestrzeganiem przez swych członków zasad i ustanowionych płac taryfowych w układzie i żadnych sprzecznych poczynań nie popierać.

§ 18.

Warunki indywidualnej umowy o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż to przewiduje układ zbiorowy, są nieważne

i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia układu niniejszego; natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

Okres trwania układu zbiorowego pracy.

§ 17.

Niniejszy układ zbiorowy pracy obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. O ile na trzy miesiące przed jego upływem, tj. najpóźniej 31 grudnia 1938 r. nie nastąpi pisemne zapowiedzenie jego wygaśnięcia, przedłuża się układ o dalszy rok i tak dalej z roku na rok z zachowaniem powyższego terminu zapowiedzenia wygaśnięcia.

Poznań, dnia 8 marca 1938 r.

Pracodawcy:

Okręgowy Związek Pracodawców, stowarzyszenie zarejestrowane w Poznaniu

(—) *St. Stempniewicz* prezes

(—) *W. Garstecki* przewodniczący grupy budowlan.

(—) *Zegalski* dyrektor

Związk Pracodawców w przemyśle budowlanym na Wielkopolskę T. z.

(—) *Ludwik Michalski* (—) *Władysław Urbaniak*

Cech Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Poznaniu

(—) *W. Kaczmarek*

Cech Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Poznaniu Strzecha Poznańska

(—) *Maniewski* (—) *Mroczkowski*

Pracownicy:

Centralny Związek Robotn. Przem. Budowl. Drzewn. Ceram. i Pokr. Zaw. w Polsce Sekretariat Okręgowy Poznań

(—) *Fr. Kowalewski* (—) *Józef Prymka*

Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewn. Zaw. Z. Z. P.
Kierown. Poznań w Rzeczypospolitej Polskiej

(—) *Mikołaj Nader* (—) *Idzi Zaremba*

Związek Czeladzi i Podmistrzów Murarskich na Wielkopolskę
Siedziba Poznań

(—) *Antoni Kamiński* (—) *Władysław Szymański*

Związek Cechu Czel. Ciesielskiej na Wielkopolskę z siedzibą
w Poznaniu

(—) *Władysław Koperski* (—) *Franciszek Małecki*

82.

OBWIESZCZENIE
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 27 maja 1938 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów gastronomiczno-hotelowych na obszarze m. Gdyni oraz miejscowości Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa, Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi układowi zbiorowemu pracy dla kelnerów z dnia 12 kwietnia 1938 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Stowarzyszenie Restauratorów, Hotelarzy i Spokrewnionych Zawodów na miasto i port Gdynia i Polski Związek Zawodowy Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Gdyni, zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40 poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów gastronomiczno-hotelowych, nie wyłączając cukierni, kawiarni, mleczarni, piwiarni, jadłodajni, dworców, barów, klubów i tym podobnych zakładów sezonowych, na obszarze m. Gdyni oraz miejscowości: Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa, Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi układowi zbiorowemu pracy dla kelnerów, zawartemu w Gdyni w dniu 12 kwietnia 1938 r.:

a) po stronie pracodawców przez Stowarzyszenie Restauratorów, Hotelarzy i Spokrewnionych Zawodow na miasto i port Gdynia,

b) po stronie pracowniczej przez Polski Związek Zawodowy Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Gdyni.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy 70 Obwodu (Gdynia, ul. Świętojańska Nr 39) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 27.V. 1938 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY.

W dniu 12 kwietnia 1938 r. pomiędzy Stowarzyszeniem Restauratorów, Hotelarzy i Spokrewnionych Zawodów na miasto i port Gdynia w Gdyni — z jednej strony, a Polskim Związkiem Zawodowym Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Gdyni — z drugiej strony, został zawarty układ zbiorowy pracy, ustalający warunki pracy i płacy kelnerów zatrudnionych na obszarze miasta Gdyni i następujących miejscowości: Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa, Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi.

§ 1.

Niniejszy układ zbiorowy pracy rozciąga się na zakłady pracy gastronomiczno-hotelowe, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, piwiarnie, jadłodajnie, dworce, bary, kluby i tym podobne zakłady sezonowe na obszarze m. Gdyni i następujących miejscowości: Helu, Juraty, Boru, Jastarni, Kuźnicy, Chałup, Hallerowa,

Władysławowa (Wielkiej Wsi), Chłapowa, Cetniewa, Lisiego Jaru, Jastrzębiej Góry, Tupadłów i Karwi.

§ 2.

Przyjmowanie kelnerów do pracy odbywa się za pośrednictwem Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy przy Związku Kelnerów lub przez Ekspozyturę Biura Wojewódzkiego Funduszu Pracy w Gdyni.

Przyjmowanie za pośrednictwem Społecznego Biura Pośrednictwa Pracy odbywa się na podstawie listu polecającego (przekazu); odcinek przekazu winien być przez pracodawcę kwitowany i odesłany do Społ Biura P. Pracy. O ile nie ma przeszkód ustawowych, pracodawca może zatrudnić kelnera z innego Oddziału (miasta) za uprzednim porozumieniem się z miejscowym Związkiem Kelnerów. Pracodawcom wolno zatrudniać przy obsłudze gości tylko zawodowych kelnerów.

§ 3.

Zwalnianie pracowników odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

§ 4.

W razie choroby pracownika lub innej uzasadnionej przyczyny, dla której pracownik nie przybył do pracy, zastępstwo może być uskutecznione innym pracownikiem poleconym przez Związek, na przyjęcie którego wyrazi zgodę właściciel lokalu.

§ 5.

Związek Zawodowy Kelnerów zawierający niniejszy układ zbiorowy pracy bierze na siebie odpowiedzialność moralną i materialną za poleconego przez siebie kelnera, w granicach jednodniowego utargu, oraz za zainkasowane rachunki (debety) powierzone kelnerowi przez firmę a nie wpłacone do kasy. Zgłoszenie pretensji do Związku winno nastąpić przez pracodawcę pisemnie i to nie później niż w ciągu 48 godzin po stwierdzeniu nadużycia. Z powyższego wyłącza się odpowiedzialność za świadczenia socjalne. Wypłata zgłoszonych a uzasadnionych pretensji materialnych przez pracodawcę winna nastąpić ze strony Związku Kelnerów nie później niż w ciągu 14 dni od chwili zgłoszenia. Związkowi Kelnerów zawierającemu niniejszy układ zbiorowy pracy przysługuje prawo cofnięcia gwarancji materialnej za poleconego kelnera z ważnych przyczyn, o czym pracodawca wi-

nien być powiadomiony pisemnie. Na poczet świadczeń socjalnych wpłacają kelnerzy 1% od utargu; szczegółowe rozliczenie z wpłaconych sum na świadczenia socjalne wino nastąpić z końcem każdego miesiąca.

§ 6.

Wynagrodzenie kelnerów, objętych niniejszym układem zbiorowym pracy, ustala się następująco:

a) W restauracjach, winiarniach, barach, śniadalniach, restauracjach dworcowych i lokalach rozrywkowych stałych pobiera się 10% za obsługę.

b) W lokalach sezonowych, uzdrowiskach, ogrodach i miejscach wycieczkowych pobiera się 15% za obsługę.

Uwaga: Do lokali sezonowych zalicza się te zakłady, które nie są czynne cały rok, a tylko w sezonie.

c) We wszystkich cukierniach, kawiarniach, mleczarniach i paszteciarniach kelnerzy pobierać mogą 15% za obsługę.

d) Kelnerzy zapotrzebowani na wypomóżkę na bankiety, rauty, bale itp. otrzymują za obsługę 10%, a w lokalach sezonowych 15%.

e) W razie wyjazdu na wypomóżki, pracodawca ponosi rzeczywiste koszty przejazdu w obie strony klasą III.

f) Dla uniknięcia przerwy w pracy kelnerów otrzymują oni posiłki, które nie stanowią składowej części wynagrodzenia, a są wydawane tylko ze względów porządkowych, a mianowicie: we wszystkich zakładach gastronomicznych kelnerzy otrzymują pożywienie, a to albo śniadanie i obiad, albo obiad i podwieczorek, albo podwieczorek i kolację, w lokalach zaś nie prowadzących kuchni kelnerzy otrzymują kawę lub herbatę.

g) Każdego kelnera obowiązuje tajemnica handlowo-wewnętrzna, a w przypadku uchybienia tej zasadzie pracownik może być natychmiast zwolniony z pracy.

§ 7.

Kelnerzy nie mogą być zatrudniani przy pracach niewłaściwych, natomiast polerowanie, przecieranie szkła, talerzy, menażek i nakryć przed podaniem należy do kelnera.

§ 8.

Uczniowie kelnerscy z nieukończoną praktyką nie mogą obsługiwać rewiru samodzielnie, jak również nie wolno im pobierać procentów.

§ 9.

Każdy pracodawca obowiązany jest dostarczyć kelnerom potrzebnych przedmiotów do pracy, jak serwetki (kelnerki) oraz książki bonowe.

§ 10.

Kelnerzy nie mogą odpowiadać za normalne zużycie sprzętów i naczyń w danym zakładzie pracy, natomiast winni codziennie stwierdzić ilość powierzonego plateru, a w razie braku zawiadomić pracodawcę.

§ 11.

We wszystkich zakładach pracy, objętych niniejszym układem zbiorowym pracy, obowiązuje kelnerów noszenie podczas pracy białych bluz smokingowych (kitle).

§ 12.

Kelnerów objętych niniejszym układem zbiorowym pracy obowiązuje wewnętrzny regulamin pracy, uzgodniony przez strony zainteresowane i zatwierdzony przez inspektora pracy.

§ 13.

Niniejszy układ zbiorowy pracy obowiązuje do dnia 12 kwietnia 1939 r. i przedłuża się automatycznie na rok następny, o ile którakolwiek ze stron nie zapowie wygaśnięcia układu na trzy miesiące przed upływem jego ważności.

Stowarzyszenie Restauratorów Hotelarzy i Spokrewnionych Zawodów na miasto i port Gdynia w Gdyni

(—) *Adam Słupski*
prezes

(—) *Zygmunt Musiał*
vice-prezes

(—) *Andrzej Michał Guzik*
sekretarz

(—) *Roman Kondziela*
skarbnik

Polski Związek Zawodowy Kelnerów i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Gdyni

(—) *Czesław Soszyński*
prezes

(—) *Antoni Schwengler*
vice-prezes

(—) *Józef Żurawski*
sekretarz

516

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ.

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 99053. 27.V.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**